

طراحی و بهسازی لرزه‌ای قابهای بتنی مهاربندی شده با تیر پیوند قائم مابین مهاربند هفت و هشت دردو طبقه به روش طراحی بر اساس سطح عملکرد

سید حجت مصطفی زاده^۱، حسین رحامي^۲، بابک شکرالله^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد سازه، دانشکده عمران و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

۲- استادیار دانشکده علوم پایه، دانشگاه تهران، تهران

۳- فارغ التحصیل دکتری عمران-سازه، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی شریف، تهران

Hojat_200376@yahoo.com
h_rahami@ust.ac.ir
bshok@yahoo.com

خلاصه

سازه‌های مقاوم در برابر زلزله، می‌بایست از یک سوء در مقابل ارتعاشات نسبتاً خفیف سختی قابل ملاحظه‌ای از خود بروز داده و از طرف دیگر، باید توانایی جذب و استهلاک انرژی قابل قبولی در هنگام رخ دادن یک زلزله شدید را دارا باشند. این مقاله به بررسی تأثیر استفاده از یک سیستم نسبتاً جدید در طراحی و بهسازی لرزه‌ای قابهای بتن مسلح میان مرتبه که هر دو شرایط مذکور را تأمین می‌نماید، و برآور طراحی بر اساس عملکرد، می‌پردازد. در این سیستم سازه‌ای، مهاربند به همراه قاب خمی بتن مسلح، تأمین کننده سختی جانبی سازه بوده و تیر پیوند قائم، انرژی ناشی از نیروی زلزله را با تغییر شکلهای برشی غیرالاستیک، مستهلك می‌سازد.

کلید واژه: بهسازی لرزه‌ای، قاب بتن مسلح، تیر پیوند قائم، مهاربند هفت و هشت، طراحی بر اساس عملکرد

۱. مقدمه

سیستم تیر پیوند قائم یکی از سیستمهای اتلاف انرژی غیرفعال می‌باشد که به صورت قائم، بین گره دو عضو مهاربند شورن و بال پایینی تیر کف طبقه و گره دو عضو مهاربند هفتی و بال بالایی تیر کف، نصب می‌شود. در سازه‌های بتن مسلح، معمولاً سختی جانبی توسط قاب خمی توپوت مجزا و یا تلفیق قاب خمی و دیوار بشی تأمین می‌گردد. استفاده از ترکیب قاب خمی به همراه سیستم مهاربند فولادی با تیر پیوند قائم می‌تواند در حالاتی مفید واقع گردد. علت مفید واقع شدن این نوع سیستم در هزینه کمتر ساخت و نیز تعمیر و تعویض سیستم پس از زلزله نهفته است و نیز برای سازه‌های بتنی که پس از ساخت به هر علت مشخص گردد که سازه در برابر بارهای جانبی ضعیف است، می‌توان از این نوع سیستم مهاربندی استفاده کرد. قابهای مهاربندی شده همگراً عمدتاً از سختی بالایی برخوردار بوده اما بدليل کمانش احتمالی بادبندها، شکل پذیری چندانی از خود نشان نمی‌دهند [۱]. بدین منظور، با استفاده از تیر پیوند قائم به عنوان عضو شکل پذیر می‌توان از کمانش احتمالی مهاربند جلوگیری به عمل آورد. تیر پیوند قائم برخلاف تیر پیوند افقی (در قابهای فولادی با مهاربند برون محور) در داخل یک المان اصلی سازه (تیر) قرار ندارد بلکه بصورت مجزا بوده و قابلیت تعویض آن در هنگام بروز خرابی، وجود دارد. بنابراین با توجه به اینکه پس از زلزله سایر عناصر سازه الاستیک باقی می‌ماند، تنها با تعویض تیر پیوند، کماکان میتوان از سازه بهره برداری کرد [۲].

۲. معرفی سیستم سازه

در تحقیق موجود، جهت مطالعات بهسازی لرزه‌ای، دو قاب دو بعدی 3 دهانه، با 4 و 8 طبقه با ارتفاع هر طبقه 3 متر و سقف طبقات صلب، در نظر گرفته شده که در دهانه میانی از سیستم مهاربند فلزی با تیر پیوند قائم استفاده شده است. این قابها، بخشی از یک ساختمان منظم می‌باشند. همچنین محل احداث بر مبنای آین نامه 2800 ویرایش سوم، در نواحی لرزه خیز با خطر نسبی زیاد و زمین محل احداث خاک تیپ II فرض شده است. جزئیات